Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

HE 146/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022, lausuntopyyntönne 11.10.2021

Uudenmaan ELY-keskuksen asiantuntijalausunto talousarvioesityksestä vuodelle 2022 - Väyläverkon kehittämis- ja kunnossapitohankkeet alueen näkökulmasta, liikennepoliittisen selonteon toimeenpanon tilanne

Uudenmaan ELY-keskus kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi asiassa.

Uudenmaan ELY-keskus vastaa tienpidosta Uudenmaan, Kanta-Hämeen ja Päijät-Hämeen maakuntien alueella. Tällä alueella asuu yli kaksi miljoonaa ihmistä, alueen tieverkolla syntyy kolmannes koko maan liikennesuoritteesta ja neljännes koko maan tavaraliikenteen kuljetussuoritteesta. Alueella on valtaosa Suomen elinkeinoelämän toimijoista ja paljon valtakunnallista logistiikkaa. Lähes puolet koko maan työpaikoista sijaitsee tällä alueella. Tienpitoon kohdistuvat odotukset ja tarpeet ovat erittäin suuret. Saavutettavuuden varmistaminen ylikuormittuneella, paikoin hyvin häiriöherkällä päätieverkolla ja toisaalta vähäliikenteisen tieverkon palvelutason ja saavutettavuuden turvaaminen ovat alueen tienpidon päivittäisinä haasteina.

Kehittämishankkeita tarvitaan

Vuodelle 2022 ei ole esitetty uusia tieverkon kehittämishankkeita Uudenmaan ELY-keskuksen alueelle. Tänä vuonna käynnissä olevista tieverkon kehittämishankkeista vuodelle 2022 jatkuvat Kehä III:n parantaminen Askistossa ja Vantaankoski-Pakkala-välillä sekä vt 4:n parantaminen Hartola-Oravakivensalmi-välillä. Käynnissä on lisäksi elvytyshankkeena käynnistetty Lepin liittymän rakentaminen vt 25:llä. Alueen tieverkolla on lukuisia kehittämistarpeita, jotka liikenteen palvelutasotarpeiden täyttämiseksi tulisi toteuttaa. Tarpeiden tärkein kärki on esitetty Liikenne 12 -suunnitelmaa tarkentavassa Väyläviraston laatimassa investointiohjelmaluonnoksessa, mutta alueella on huoli ohjelman rahoituksen toteutumisesta. Investointiohjelmaan sisältyvät vt 4 Kehä I-Kehä III -hanke (102 M€), vt 2 Humppilan kohta (7 M€) sekä Kehä III painumakorjaus Espoonkartanon kohdalla (22 M€). Näistä esimerkiksi vt 4:n hanketta tarvitaan päätieverkon ja logistiikan toimintavarmuuden parantamiseksi ja hankkeen vaikutukset ulottuvat pitkälti Helsingin seudun ulkopuolelle valtakunnallisen henkilö- ja tavaraliikenteen sujuvuuteen ja toimintavarmuuteen. Liikenne 12:n rahoitusraamin ulkopuolelle jää myös merkittäviä pääväyläverkon elinkeinoelämän kuljetusten ja

UUDENMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS

0295 021 000
www.ely-keskus.fi
Y-tunnus 2296962-1

Kirjaamo
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

liikenneturvallisuuden kehittämistarpeita mm. valtatiellä 25:llä ja muilla vilkkailla pääteillä.

Tienpidon vaikuttavuus maanteiden päivittäisen hoidon ja välttämättömien korjausten varassa

Uudenmaan ELY-keskuksen alueen tienpitoon vuodelle 2022 ollaan osoittamassa noin 130 miljoonaa euroa, mikä on samaa suuruusluokkaa vuoden 2021 rahoituksen kanssa (n. 127 M€ v. 2021). Rahoitus riittää päivittäisen liikennöitävyyden turvaamiseen vilkkaimmin liikennöity tiestö priorisoiden, mutta mahdollistaa vain muutaman pienen parantamisinvestoinnin vuosittaisen toteuttamisen eikä mahdollista korjausvelan vähentämistä.

Kolmannes rahoituksesta eli noin 42 M€ kuluu maanteiden päivittäisen liikennöitävyyden varmistavaan hoitoon. Korjauksiin on suunniteltu käytettävän noin 73 M€, mikä on hieman yli puolet rahoituksesta. Merkittävimmät korjauksen kuluerät ovat päällystäminen ja siltojen korjaukset. Vuoden 2020 päällystykseen kohdennetulla lisärahoituksella pystyttiin hieman vähentämään päällystettyjen teiden korjausvelkaa, mitä on kertynyt runsaasti koko tieverkolle pääteitä lukuun ottamatta. Vuoden 2021 päällystysmäärillä ja vuodelle 2022 osoitetulla päällysteiden rahoituksella (n. 48 M€) vähäliikenteisten teiden päällysteiden korjausvelan tilanne (lähes 800 km) pysyy lähes ennallaan. Päällysteiden uusimisen sijaan monien teiden osalta päällysteiden vaurioita tullaan korjaamaan paikkauksin ja pienin täsmäkorjauksin.

Siltahankkeisiin vuodelle 2022 on käytettävissä noin 21 M€, joilla korjataan tai uusitaan noin 20 varsinaista siltaa ja useampia putkisiltoja. Isoin yksittäinen siltakohde vuonna 2022 on vt 10:llä Hämeenlinnassa Vanajan sillan uusiminen. Siltojen kunnon ja kantavuuspuutteiden vuoksi lähiaikoina uusintatarpeessa on noin 30 siltaa ja korjattavaksi on tulossa lähes 1400 siltaa. Edessä olevista vaativista erillisrahoituksen vaativista siltakorjauskohteista mainittakoon pääradan ylittävät Kehä III:n Puistolan sillat, jossa samalla on tarve varautua liikennejärjestelyjen parantamiseen Ala-Tikkurila – Kalkkikallio välillä.

Parantamishankkeisiin käytettävissä olevan rahoituksen taso vuodelle 2022 on hieman edellisvuosia suurempi (n. 16 M€). Noin puolet tästä rahoituksesta on MAL-sopimuksin sidottua tai kohdennettua rahoitusta. Toinen puoli on osoitettu valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman Liikenne 12 tavoitteiston mukaisella jaolla alueella priorisoitavaksi. Tämä mahdollistaa muutaman yksittäisen kiireellisen kohteen toteutuksen, kuten esimerkiksi vakavaa haittaa liikenteelle aiheuttavan painumakohteen korjaamisen valtatiellä 7 Loviisassa ja pienen kävely- ja pyöräilyväylätoteutuksen.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen erityisiä ongelmakohteita ovat isot tievauriokohteet rannikon vilkkailla pääväylillä, huonokuntoiset isot rummut vilkkaasti liikennöityjen monikaistaisten teiden alla sekä tieliikenteen melun aiheuttamat suojaustarpeet. Näiden kohteiden rahoitus vuositasolla on niukka tai rahoitusta ei voida kohdistaa näille lainkaan.

Liikenne 12:n tavoitteisto ohjaa Uudenmaan ELY-keskuksen liikennevastuualueen toimintaa

Liikenne 12 -suunnitelmaa toteuttavat investointiohjelma, perussuunnitelma ja suunnitteluohjelma. Investointiohjelma on ollut luonnoksena lausuntokierroksella ja perussuunnitelma on valmisteilla Väylävirastossa. Investointiohjelmaan on Uudenmaan ELYn alueelta priorisoitunut ohjelman taloudellisen raamin mukaisesti vain osa alueen Liikenne 12 -suunnitelman tavoitteet täyttävistä hyvin kannattavista hankkeista. Suunnitteluohjelma vuodelle 2022 on laadittu vuorovaikutuksessa ELYn ja Väyläviraston kesken ja ELYssä hankkeiden suunnitelmavalmiutta parannetaan ensisijaisesti Liikenne 12 -tavoitteiden ja investointiohjelmaan esitettyjen hankkeiden osalta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt yksikön päällikkö Timo Karhumäki ja ratkaissut johtaja Päivi Nuutinen.

Jakelu Kaisa Iso-Sipilä / Eduskunta, valtiovarainvaliokunnan liikennejaosto

Tiedoksi Uudenmaan ELYn kirjaamo
Uudenmaan ELYn liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen johtoryhmä

Tämä asiakirja KEHA/5577/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KEHA/5577/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Karhumäki Timo 27.10.2021 13:21

Hyväksyjä Nuutinen Päivi 27.10.2021 13:16